Nieuwsbrief lente 2023

IVN / Natuur- en Milieugroep Vught

Afmelden voor deze nieuwsbrief kan via een mail aan info@nmvught.nl. Bezoek ook onze website: www.nmvught.nl

In deze nieuwsbrief:

Slechtvalkenpaar op de Petrus	**blz 1**
Natuurcursus trekt enthousiaste deelnemers	**blz 2**
Op zoek naar zoogdieren	**blz 2**
Nieuws van de Jeugdnatuurwacht	**blz 3**
Werkgroep de Kwebben	**blz 3**
Genieten van flora	**blz 4**
NLdoet in Natuurpark de Kwebben	**blz 4**
Bomen Boslaaan vogelvrij	**blz 5**
Hoe verder met de N65?	**blz 5**
Stikstofwandeling Drunense Duinen	**blz 5**
Eikenprocessierups	**blz 5**

Slechtvalkenpaar op DePetrus

Hetzelfde koppel als vorig jaar, AN en de man, zitten ook nu weer op de eieren. Vier stuks. Het eerste ei is op 9 maart gelegd, een dag later dan vorig jaar. Het vierde ei kwam op 17 maart. Op de Facebook-pagina 'Slechtvalken in Vught' maakte Bernard Verhoof dit mooie webcam-overzichtje van de gelegde eieren.
Als alles goed gaat, zijn er half april jongen. AN en de man wisselen elkaar weer mooi af bij het broeden. De man zit erg graag op de eieren en AN moet soms moeite doen om hem er weer van af te krijgen.
Hun avonturen zijn te volgen via de livestream vught.peregrines.nl. De Facebook-pagina 'Slechtvalken in Vught' is ook zeer de moeite waard om te bezoeken. De beheerder, Evan van Wezel, maakt schitterende foto's van de valken. Daarnaast vind je er leuke weetjes over dit broedseizoen. Zo moet je bijvoorbeeld niet alleen naar DePetrus kijken om de valken te zien, maar ook naar de Lambertustoren. Daar zitten ze regelmatig, zie deze foto van Evan van Wezel.

De Werkgroep Slechtvalken zoekt vrijwilligers, onder andere voor het begeleiden van schoolklassen bij een bezoek aan de slechtvalken. Hiervoor is een speciaal lesprogramma ontwikkeld en je krijgt een korte training. Zou je mee willen werken aan het mooie werk van de werkgroep? Neem dan contact op met Johan de Boer, telefoonnummer 06 2732 0715.

Marja Goossens

Natuurcursus trekt enthousiaste deelnemers

De Natuurcursus van 2023 is inmiddels in volle gang en de groep telt dit jaar dertig deelnemers. We zijn blij met zoveel enthousiasme. De eerste les werd gegeven door Peter Twisk, gevolgd door een excursie op de Vughtse Heide. Leuk dat er toch zoveel diersporen te vinden zijn in het bos, zoals een mooi eekhoornnest, vleermuizen en een muizennestje. In deze nieuwsbrief staat een leuk verslag daarover. De tweede les ging over landschappen, gegeven door Remco van Eijndhoven, met een bijbehorende excursie op de fiets vanaf Maurick.

Op zoek naar zoogdieren

Op zaterdag 11 februari 2023 zijn de deelnemers aan de Natuurcursus, onder leiding van Peter Twisk, op zoogdierexcursie geweest. Langs het Drongelen Kanaal gingen we op zoek naar nestjes van de dwergmuis. Peter vond een wat vervallen exemplaar in de rietkraag langs de oever, herkenbaar aan de gebruikte gespleten rietbladeren. Het muisje trekt deze bladeren eerst aan lange repen voordat hij ze verwerkt in zijn bolvormige nestje. Verder zagen we veel sporen van andere knaagdieren. Een hol van een vos of een das, reeënwissels (vaste looppaadjes) en een duidelijk eekhoornnest hoog in een eik. Tot slot zagen we drie grootoorvleermuizen in een vleermuizenkast, die met behulp van een endoscoop en Peters telefoon behoorlijk goed te zien waren.

Verder is het bekend dat er op de Vughtse Heide een flinke dassenburcht aanwezig is en dat ook de steen- en de boommarter het gebied gevonden hebben. Er valt nog veel te ontdekken, vandaar dat we blij zijn dat inmiddels vier mensen zich hebben aangemeld voor de nieuw op te richten **Werkgroep Zoogdieren**. Dat betekent dat we een poging gaan wagen om deze daadwerkelijk op te starten. Mocht je hier ook interesse in hebben, laat dat even weten met een mailtje aan sietskevanmaren@gmail.com

Nieuws van de Jeugdnatuurwacht

Binnenkort beginnen we weer aan de voorbereidingen voor Pasen. We geven een leuke 'kippenlezing' (wie was het eerste: de kip of het ei?), gevolgd door het gieten van paaseieren, het uitblazen van eieren en uiteraard gaan we ze ook versieren. Daarnaast willen we de jeugd in de avonduren weer inzetten bij de **paddentrek**. Ondanks dat we vorig jaar zomer al een definitief plan voor drie faunatunnels bij de gemeente hadden neergelegd, duurde het tot dit voorjaar voordat de provinciale subsidie (een bijdrage van 75% van de kosten!) binnen was. Daar trekt de natuur zich niets van aan en als de nachttemperatuur naar een graadje of acht stijgt, zal de paddentrek beginnen. Met of zonder faunatunnel. Om te voorkomen dat er veel padden en salamanders worden doodgereden, zullen we elke avond met een klein groepje jeugd de padden overzetten. De kinderen vinden dat, in het donker met zaklamp, hartstikke spannend en hopelijk worden ze zo steeds meer een natuurbeschermer. Iets waarmee ze hopelijk ook in hun latere leven actief blijven.

Peter Maessen

Werkgroep de Kwebben

Op 28 februari heeft firma Van Esch uit Cromvoirt, de nieuwe aannemer voor de gemeente Vught, de oever aan de Pieter Vreedesingel zaaiklaar gemaakt. Daarna hebben wij direct ingezaaid en heeft de aannemer het zaad ondergewerkt. We hebben dit jaar een bloemenmengsel aangekocht in België. Hopelijk zorgen de weersomstandigheden ervoor dat we voldoende regen krijgen, zodat het zaad kan kiemen en dat zelfs de nazomerbloeiers het ook gaan doen. Hou dus vooral de komende maanden zowel de bloemetjes als de bijtjes in de gaten!

Namens Werkgroep de Kwebben
Peter Maessen (voorzitter)

Genieten van flora

De doelstelling die Bert Slabbers, als trekker van de plantenwerkgroep, voor het jaar 2022 had was: *Genieten van de Vughtse flora en de kennis daarover vergroten. Daarnaast willen we vrijblijvend inventarisaties maken en deze vastleggen. Ook willen we de Vughtse burgers informeren over wat groeit en bloeit in hun gemeente.*

Tijdens de eerste informatieve avond van de plantenwerkgroep hebben we veel nieuwe enthousiastelingen mogen ontvangen. Er is het afgelopen jaar een aantal veldexcursies geweest, die goed werden bezocht. Veel nieuwsgierige mensen, die echt iets over de planten willen leren. Dat doet een mens goed. De keren dat ik aanwezig ben geweest, heb ik genoten van het samenzijn en het delen van plantenkennis. We hebben gezien dat Vught mooie plekjes heeft waar je niet dagelijks komt, maar die niet mogen worden overgeslagen als je wilt genieten van de florarijkdom. De deelnemers hebben echt wat geleerd in deze periode. Zelfs de plantenliefhebbers die al meerdere jaren van de partij waren, konden hun kennis weer ophalen. Mijn naamgeving werd naarmate het seizoen vorderde wel eens in twijfel getrokken. Klopt het aantal bloemblaadjes wel? Heeft de wortel een wortelknol? Noem je dat blad echt getand of juist geveerd? Ik vond het fantastisch. Samen weten we meer, komen we tot de juiste naamgeving en dat is tenslotte het doel. Niemand te oud om te leren! Heerlijk toch?

Namens Bert Slabbers,
Peter Maessen

NLdoet in Natuurpark de Kwebben

Op zaterdag 11 maart was het weer zo ver. Het Oranje Fonds organiseerde NLdoet in het hele land. Ook in het Vughtse Natuurpark werd zoals gewoonlijk hard gewerkt.
Tijdens NLdoet worden bergen werk verzet. Werkroep de Kwebben is daar ontzettend blij mee, want aan deze klussen komen we normaal niet toe. Bovendien leren we allerlei leuke nieuwe mensen kennen, iedereen is welkom. Ook de bewoners van de naastgelegen zorgflat van Cello hielpen weer mee. Zij verzorgden bovendien de koffie en de lunch. Het natuurpark met de natuurspeeltuin en de vlinder/pluktuin worden regelmatig bezocht door groepen kinderen van basisscholen en naschoolse opvang. Het wandelrondje is populair bij omwonenden en als lunchwandeling voor werknemers van de bedrijven in de buurt. Met de natuur gaat het er goed, vooral de poel (kweb) in het midden van het park stikt van het leven. We gingen met een flinke groep van ruim 20 mensen tussen 10:00 en 15:00 aan de slag met werken in de natuurtuin en het planten van een aantal fruitbomen in en rond de tuin. Verder werden de wilgen langs de Kempenlandstraat geknot en werd het wandelpaadje door en langs het park geïnspecteerd. De meewerkende vrijwilligers werden beloond met schitterend weer en een bezoek van wethouder Van de Ven die iets lekkers voor bij de koffie mee bracht.

Sander Wieringa, voorzitter van de beleidsgroep IVN/NMVught, praat u bij over lopende zaken

Bomen Boslaan vogelvrij

IVN/NMV heeft zich in het voorbije jaar intensief ingezet voor de bomen. Bij de N65 zijn daardoor duizend monumentale bomen gered. Maar in de Boslaan hebben de bomen verloren van de gemeente. Daar zijn de eiken gekapt, zie de foto's. De Raad van State oordeelde uiteindelijk dat het mag, ook al kregen wij op punten gelijk.
De uitspraak toont aan dat beschermingsregels van bomen in Vught in de praktijk weinig betekenen. Als B&W wil kappen dan gaat elke boom om. En herplant hoeft ook niet per sé. Bomen hebben in onze gemeente dus nauwelijks bestaansrecht en daarmee slaat Vught een slecht figuur.
Er komt een nieuwe gemeentelijke Groenvisie. Die zal vol mooie teksten staan, maar als de gemeenteraad echt het groen wil beschermen dan moeten er solide rechtsregels komen. Nota's en visies zijn niets waard als puntje bij paaltje komt – of bijltje bij boompje. IVN/NMV zet zich in voor betere bescherming van de bomen, die steeds belangrijker worden voor ons welzijn.

Hoe verder met de N65?

De Raad van State heeft – vlak voor Kerst – het reconstructieplan voor de N65 vernietigd. Wij hadden de rechters gevraagd om minder stikstofschade aan de Leemkuilen en Drunense Duinen en meer herplant na de kap van duizend oude bomen. De stikstofschade bleek een fatale fout van de gemeente. Het plan zou méér vermesting en verzuring van de natuur opleveren en de vennen en stuifzanden in dit gebied eisen wettelijk mínder depositie. Wij denken dat daardoor elk plan dat leidt tot meer verkeer op de N65 onmogelijk is. Ook de provincie trok de conclusie dat stikstoftoename in Brabant ontoelaatbaar is. Maar een 'Taskforce' van de gemeente gaat toch bekijken of het afgeschoten plan nog te realiseren valt. De gemeenteraad is zeer kritisch. We blijven er bovenop zitten, inmiddels met steeds meer medestanders voor de 'natuur-oplossing'.

Stikstofwandeling Drunense Duinen

Er is veel belangstelling voor wat stikstof doet met de natuur. Dat bleek op 4 maart toen ruim dertig mensen zich bij ons meldden voor een 'stikstofwandeling' door het Helvoirtse deel van de Loonse en Drunense Duinen. Het natuurgebied kampt al jaren met te veel vermesting en verzuring door een veel te hoge stikstofdepositie: plaatselijk 2200 mol/ha/j terwijl boven 714 mol/ha/j (kritische depositiewaarde) al schade optreedt. De deelnemers kregen van IVN/NMV-experts uitleg wat dit doet met o.a. de zandverstuivingen, de oude eikenbossen en de vennen in het gebied. Enkele deelnemende agrariërs stelden dat zij toch niet als enigen voor dat probleem zouden moeten opdraaien. Standpunt van IVN/NMV: als natuurbeschermers kan het ons niet schelen waar de stikstofreductie vandaan komt, áls er maar een forse reductie komt. De politiek heeft het veel te lang laten sloffen en moet het nu oplossen. Anders gaat deze natuur langzaam maar zeker verloren.

Eikenprocessierups

22 maart organiseerden wij een druk bezochte lezing over de eikenprocessierups. De gemeente bestrijdt die met Xentari, een middel dat álle rupsen in de bomen doodt. Onderzoek van Mirjam Lambermon in Helvoirt indiceert dat daardoor ook koolmezen worden geschaad. Xentari is een botte bijl en moet vermeden worden, vindt IVN/NMV. Ton Stokwielder (foto) is gespecialiseerd in ecologische bestrijding van de plaagdruk. Zijn methode kweekt sluipvliegen die zeer effectief de eikenprocessierups te lijf gaan. Ook kruidenrijke bermen geven meer vijanden voor de rups. Een warm pleidooi voor herstel van de biodiversiteit, ook tegen jeuk!